ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1987

Vyhlásené: 13.04.1987 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

20

ZÁKON
České národní rady
ze dne 30. března 1987
o státní památkové péči

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ
ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1
Účel zákona

(1) Stát chrání kulturní památky jako nedílnou součást kulturního dědictví lidu, svědectví jeho dějin, významného činitele životního prostředí a nenahraditelné bohatství socialistického státu. Účelem zákona je vytvořit všestranné podmínky pro další prohlubování politickoorganizátorské a kulturně výchovné funkce státu při péči o kulturní památky, o jejich zachování a vhodné využívání, aby se podílely na rozvoji kultury, umění, vědy a vzdělávání, formování socialistických tradic a socialistického vlastenectví, na estetické výchově pracujících a tím přispívaly k dalšímu rozvoji socialistické společnosti.

(2) Péče státu o kulturní památky (dále jen "státní památková péče") zahrnuje činnosti, opatření a rozhodnutí, jimiž orgány a organizace státní památkové péče (§ 25 až 33) v souladu se společenskými potřebami zabezpečují zachování, ochranu a vhodné společenské uplatnění kulturních památek. Ostatní orgány státní správy, socialistické a jiné organizace spolupracují v oboru své působnosti s orgány a organizacemi státní památkové péče a pomáhají jim při plnění jejich úkolů.

§ 2
Kulturní památky

(1) Za kulturní památky podle tohoto zákona prohlašuje ministerstvo kultury České socialistické republiky (dále jen "ministerstvo kultury") nemovité a movité věci, popřípadě jejich soubory,

a) které jsou významnými doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, jako projevy tvůrčích schopností a práce člověka z nejrůznějších oborů lidské činnosti, pro jejich hodnoty revoluční, historické, umělecké, vědecké a technické,

b) které mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem.

(2) Soubory věcí podle odstavce 1 se prohlašují za kulturní památky, i když některé věci v nich nejsou kulturními památkami.

§ 3
Prohlašování věcí za kulturní památky

(1) Ministerstvo kultury si před prohlášením věci za kulturní památku vyžádá vyjádření krajského národního výboru a okresního národního výboru, pokud je již od těchto orgánu neobdrželo. Archeologický nález (§ 23) prohlašuje ministerstvo kultury za kulturní památku na návrh Československé akademie věd.

(2) Ministerstvo kultury vyrozumí písemně vlastníka věci o podání návrhu na prohlášení věci za kulturní památku nebo o tom, že hodlá věc prohlásit za kulturní památku z vlastního podnětu, a umožní mu k návrhu nebo podnětu se vyjádřit.

(3) Vlastník věci je povinen od doručení vyrozumění podle odstavce 2 až do rozhodnutí ministerstva kultury chránit věc před poškozením, zničením nebo odcizením a oznámit ministerstvu kultury každou zamýšlenou i uskutečněnou změnu jejího vlastnictví, správy nebo užívání.

(4) Ministerstvo kultury vyrozumí písemně o prohlášení věci za kulturní památku jejího vlastníka, krajský národní výbor a ústřední organizaci státní památkové péče (§ 32) a u archeologických nálezů též Československou akademii věd. Vyrozumí je i v tom případě, že neshledalo důvody pro prohlášení věci za kulturní památku.

(5) Vlastníci věcí, které pro svou mimořádnou uměleckou nebo historickou hodnotu by mohly být v souladu se společenským zájmem prohlášena za kulturní památky, jsou povinni oznámit ministerstvu kultury nebo krajskému národnímu výboru na jejich písemné vyzvání požadované údaje o těchto věcech a jejich zamýšlené změny, umožnit těmto orgánům nebo jimi pověřeným organizacím státní památkové péče prohlídku věcí, popřípadě pořízení jejich vědecké dokumentace.

(6) Podrobnosti o prohlašování věcí za kulturní památky a způsob oznamovací povinnosti podle odstavce 5 stanoví obecně závazný právní předpis.

§ 4
Národní kulturní památky

(1) Kulturní památky, které tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství národa, prohlašuje vláda České socialistické republiky nařízením za národní kulturní památky a stanoví podmínky jejich ochrany.

(2) Vláda České socialistické republiky nařízením stanoví obecné podmínky zabezpečování státní památkové péče o národní kulturní památky.

§ 5
Památkové rezervace

(1) Území, jehož charakter a prostředí určuje soubor nemovitých kulturních památek, popřípadě archeologických nálezů, může vláda České socialistické republiky nařízením prohlásit jako celek za památkovou rezervaci a stanovit podmínky pro zabezpečení její ochrany. Tyto podmínky se mohou v potřebném rozsahu vztahovat i na nemovitosti na území památkové rezervace, které nejsou kulturními památkami.

(2) Vláda České socialistické republiky nařízením stanoví obecné podmínky zabezpečování státní památkové péče v památkových rezervacích.

§ 6
Památkové zóny

(1) Území sídelního útvaru nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historické prostředí nebo části krajinného celku, které vykazují významné kulturní hodnoty, může krajský národní výbor po předchozím projednání s ministerstvem kultury prohlásit za památkovou zónu a určit podmínky její ochrany.

(2) Podrobnosti o prohlašování památkových zón stanoví obecně závazný právní předpis.

§ 7
Evidence kulturních památek

(1) Kulturní památky se zapisují do Ústředního seznamu kulturních památek České socialistické republiky (dále jen "ústřední seznam"). Ústřední seznam vede ústřední organizace státní památkové péče.

(2) Krajské národní výbory a okresní národní výbory vedou seznamy kulturních památek svých územních obvodů. Zápisy do těchto seznamů provádějí podle výpisů z ústředního seznamu.

(3) Ústřední organizace státní památkové péče vyrozumí o zápisu kulturní památky do ústředního seznamu, jakož i o zrušení prohlášení věci za kulturní památku (§ 8), vlastníka kulturní památky, krajský národní výbor a okresní národní výbor. Jde-li o nemovitou kulturní památku, vyrozumí kromě toho také stavební úřad[1]). U archeologického nálezu prohlášeného za kulturní památku vyrozumí též Archeologický ústav Československé akademie věd.

(4) Ústřední organizace státní památkové péče oznámí příslušenému orgánu geodézie a kartografie každé prohlášení nemovitosti za kulturní památku, jakož i každé zrušení tohoto prohlášení, jde-li o věc, která je předmětem evidence nemovitosti.[2])

(5) Vlastník kulturní památky je povinen oznámit ústřední organizaci státní památkové péče každou změnu vlastnictví (správy, užívání) kulturní památky nebo její přemístění. Oznámení musí učinit vlastník kulturní památky nejpozději do třiceti dnů ode dne, kdy k takové změně došlo.

(6) Podrobnosti o evidenci kulturních památek stanoví obecně závazný právní předpis.

§ 8
Zrušení prohlášení věci za kulturní památku

(1) Pokud nejde o národní kulturní památku, může ministerstvo kultury z mimořádně závažných důvodů prohlášení věci za kulturní památku zrušit na žádost vlastníka kulturní památky nebo organizace, která na zrušení prohlášení věci za kulturní památku (dále jen "zrušení prohlášení") prokáže právní zájem, nebo z vlastního podnětu.

(2) Ministerstvo kultury si před zrušením prohlášení vyžádá vyjádření krajského národního výboru, popřípadě vyjádření Československé akademie věd, jde-li o archeologický název prohlášený za kulturní památku, pokud o zrušení prohlášení Československá akademie věd sama nepožádala. V případě, že vlastník kulturní památky není žadatelem o zrušení prohlášení, musí mu být umožněno zúčastnit se ohledání věci a ke zrušení prohlášení se vyjádřit.

(3) Ministerstvo kultury může zrušení prohlášení vázat na předchozí splnění jím určených podmínek. Náklady vynaložené na splnění podmínek nese žadatel a v případě, kdy řízení o zrušení prohlášení zahajuje z vlastního podnětu ministerstvo kultury, nese náklady ten, v jehož zájmu ke zrušení prohlášení došlo.

(4) Ustanovení § 3 odst. 4 platí obdobně i pro zrušení prohlášení.

(5) Podrobnosti o zrušení prohlášení věci za kulturní památku stanoví obecně závazný právní předpis.

ČÁST DRUHÁ
PÉČE O KULTURNÍ PAMÁTKY

Ochrana a užívání kulturních památek

§ 9

(1) Vlastník kulturní památky je povinen na vlastní náklad pečovat o její zachování, udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením. Kulturní památku je povinen užívat pouze způsobem, který odpovídá jejímu kulturně politickému významu, památkové hodnotě a technickému stavu. Je-li kulturní památka v socialistickém společenském vlastnictví, je povinností organizace, která kulturní památku spravuje nebo ji užívá nebo ji má ve vlastnictví, a jejího nadřízeného orgánu vytvářet pro plnění uvedených povinností všechny potřebné předpoklady.

(2) Povinnost pečovat o zachování kulturní památky, udržovat kulturní památku v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením má také ten, kdo kulturní památku užívá nebo ji má u sebe; povinnost nést náklady spojené s touto péčí o kulturní památku má však jen tehdy, jestliže to vyplývá z právního vztahu mezi ním a vlastníkem kulturní památky.

(3) Organizace a občané, i když nejsou vlastníky kulturních památek, jsou povinni si počínat tak, aby nezpůsobili nepříznivé změny stavu kulturních památek nebo jejich prostředí a neohrožovali zachování a vhodné společenské uplatnění kulturních památek.

(4) Vlastník, který kulturní památku převádí na jiného, někomu přenechá k dočasnému užívání nebo předá k provedení její obnovy (§ 14), nebo k jinému účelu, je povinen toho, na koho věc převádí nebo komu ji přenechá nebo předá, uvědomit, že věc je kulturní památkou.

§ 10

(1) Neplní-li vlastník kulturní památky povinnosti uvedené v § 9, vydá okresní národní výbor po vyjádření krajské organizace státní památkové péče (§ 33) rozhodnutí o opatřeních, která je povinen vlastník kulturní památky učinit, a zároveň určí lhůtu, v níž je vlastník kulturní památky povinen tato opatření vykonat. Jde-li o národní kulturní památku, vydá toto rozhodnutí po vyjádření ústřední organizace státní památkové péče krajský národní výbor v souladu s podmínkami, které pro zabezpečení ochrany národní kulturní památky stanovila vláda České socialistické republiky.

(2) Rozhodnutí o opatřeních, která je povinen vlastník kulturní památky učinit, vydá okresní národní výbor, a jde-li o národní kulturní památku, krajský národní výbor, též na žádost jejího vlastníka.

(3) Podrobnosti o povinnostech vlastníků kulturních památek při jejich ochraně a užívání stanoví obecně závazný právní předpis.

§ 11
Povinnosti orgánů státní zprávy, organizací a občanů

(1) Orgány státní správy příslušné rozhodovat o způsobu využití budov, které jsou kulturními památkami, nebo o přidělení bytů, jiných obytných místností a místností nesloužících k bydlení v těchto budovách, vydávají svá rozhodnutí po předchozí dohodě s příslušným orgánem státní památkové péče. Při rozhodování o způsobu a změnách využití kulturních památek jsou povinny zabezpečit jejich vhodné využití odpovídající jejich hodnotě a technickému stavu.

(2) Jestliže organizace nebo občan svou činností působí nebo by mohl způsobit nepříznivé změny stavu kulturní památky nebo jejího prostředí anebo ohrožují zachování nebo společenské uplatnění kulturní památky, určí okresní národní výbor, a jde-li o národní kulturní památku krajský národní výbor, podmínky pro další výkon takové činnosti nebo výkon činnosti zakáže.

(3) Orgány státní správy vydávají svá rozhodnutí podle zvláštních předpisů, jimiž mohou být dotčeny zájmy státní památkové péče na ochraně nebo zachování kulturních památek nebo na jejich vhodném využití, jen v dohodě s okresním národním výborem a jde-li o národní kulturní památky, jen v dohodě s krajským národním výborem.

§ 12
Oznamovací povinnost vlastníka kulturní památky

(1) Vlastník kulturní památky je povinen bez zbytečného odkladu každé ohrožení nebo poškození kulturní památky oznámit okresnímu národnímu výboru a vyžádat si jeho rozhodnutí o způsobu odstranění závady. Jde-li o nemovitou kulturní památku, která je stavbou, vyrozumí též stavební úřad.[3])

(2) Vlastník kulturní památky je povinen každou zamýšlenou změnu jejího užívání, a jde-li o nemovitou kulturní památku, i její zamýšlené vyklizení, předem oznámit okresnímu národnímu výboru.

§ 13
Právo státu na přednostní koupi kulturních památek

(1) Vlastník kulturní památky je povinen v případě zamýšleného prodeje (úplatného převodu vlastnictví) kulturní památky ji přednostně písemně nabídnout ke koupi (úplatnému nabytí do státního socialistického vlastnictví) okresnímu národnímu výboru příslušnému podle bydliště vlastníka (sídla organizace, která je vlastníkem kulturní památky); jde-li o nemovitou kulturní památku okresnímu národnímu výboru příslušnému podle místa, kde nemovitost je.

(2) Okresní národní výbor může na základě nabídky vlastníka kulturní památky z mimořádně závažných kulturně politických důvodů uplatnit právo státu na přednostní koupi (úplatné nabytí do státního socialistického vlastnictví) kulturní památky buď přímo nebo prostřednictvím příslušných státních organizací,[4]) a to za cenu stanovenou podle cenových předpisů,[5]) a nelze-li cenu takto určit, za cenu odpovídající povaze věci. Přitom si okresní národní výbor vyžádá od vlastníka kulturní památky doklad, popřípadě prohlášení o vlastnictví movité kulturní památky.

(3) Okresní národní výbor, jemuž nabídka došla, je povinen, jde-li o movitou kulturní památku ve lhůtě tří měsíců a jde-li o nemovitou kulturní památku ve lhůtě šesti měsíců od doručení nabídky oznámit vlastníku kulturní památky, že nabídku koupě (úplatného nabytí do státního socialistického vlastnictví) kulturní památky přijímá, jinak právo státu na přednostní koupi kulturní památky vůči vlastníku, který nabídku učinil, zaniká.

(4) Nesplní-li vlastník kulturní památky povinnost uvedenou v odstavci 1, je právní úkon, kterým převedl vlastnictví ke kulturní památce na jinou osobu neplatný, pokud se této neplatnosti dovolá okresní národní výbor příslušný k uplatnění práva státu na přednostní koupi kulturní památky. Okresní národní výbor může toto právo uplatnit do tří let ode dne provedení uvedeného právního úkonu.

(5) Ustanovením odstavce 1 nejsou dotčeny předpisy upravující bezplatný převod věcí do státního socialistického vlastnictví.[6])

§ 14
Obnova kulturních památek

(1) Zamýšlí-li vlastník kulturní památky provést údržbu, opravu, rekonstrukci, restaurování nebo jinou úpravu kulturní památky nebo jejího prostředí (dále jen "obnova"), je povinen si předem vyžádat závazné stanovisko okresního národního výboru, a jde-li o národní kulturní památku, závazné stanovisko krajského národního výboru

(2) Vlastník (správce, uživatel) nemovitosti, která není kulturní památkou, ale je v památkové rezervaci, v památkové zóně nebo v ochranném pásmu nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace, nebo památkové zóny (§ 17), je povinen k zamýšlené stavbě, stavební změně nebo udržovacím pracím na této nemovitosti si předem vyžádat závazné stanovisko okresního národního výboru.

(3) V závazném stanovisku podle odstavců 1 a 2 se vyjádří, zda práce tam uvedené jsou z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné a stanoví se základní podmínky, za kterých lze tyto práce připravovat a provést. Základní podmínky musí vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru.

(4) v územním řízení[7]) a v řízení o povolení staveb, změn staveb a udržovacích prací,[8]) prováděném v souvislosti s úpravou území, na němž uplatňuje svůj zájem státní památková péče,[9]) nebo v souvislosti s obnovou nemovité kulturní památky, popřípadě se stavbou, stavební změnou nebo udržovacími pracemi na nemovitosti podle odstavce 2, rozhoduje orgán územního plánování nebo stavební úřad v souladu se závazným stanoviskem okresního národního výboru, jde-li o nemovitou národní kulturní památku, se závazným stanoviskem krajského národního výboru.

(5) Lze-li zamýšlenou obnovu nemovité kulturní památky podle odstavce 1, popřípadě drobnou stavbu, stavební úpravu nebo udržovací práce na nemovitosti podle odstavce 2 provést na základě ohlášení, může stavební úřad dát souhlas pouze se závazným stanoviskem okresního národního výboru nebo, jde-li o nemovitou národní kulturní památku, krajského národního výboru.[10])

(6) Okresní národní výbor vydá závazné stanovisko podle odstavců 1, 2, 4 a 5 po písemném vyjádření krajské organizace státní památkové péče. Jde-li o národní kulturní památku, vydá závazné stanovisko podle odstavců 1, 4 a 5 krajský národní výbor po písemném vyjádření ústřední organizace státní památkové péče.

(7) Přípravnou a projektovou dokumentaci obnovy nemovité kulturní památky nebo stavby, stavební změny nebo udržovacích prací na nemovitosti podle odstavce 2 vlastník kulturní památky nebo projektant[11]) projedná v průběhu zpracování s příslušnou organizací státní památkové péče z hlediska splnění podmínek závazného stanoviska podle odstavců 1 a 2. Při projednávání poskytují organizace státní památkové péče potřebné podklady, informace a odbornou pomoc. Ke každému dokončenému stupni dokumentace zpracuje příslušná organizace státní památkové péče písemné vyjádření jako podklad pro závazné stanovisko okresního národního výboru, a jde-li o nemovitou národní kulturní památku, jako podklad pro závazné stanovisko krajského národního výboru.

(8) Obnovu kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi, mohou provádět pouze odborné socialistické organizace zřízené k tomu účelu ministerstvem kultury České socialistické republiky, jiné socialistické organizace jen na základě povolení, které jim udělí ministerstvo kultury. Toto povolení jim může být odňato, jestliže nesplňují podmínky, za nichž jim bylo povolení uděleno, nebo jestliže obnovu kulturních památek nebo jejich částí provádějí způsobem narušujícím jejich hodnotu.

(9) Vlastník kulturní památky je povinen odevzdat ústřední organizaci státní památkové péče nebo krajské organizaci státní památkové péče na její vyžádání jedno vyhotovení dokumentace.

(10) Podrobnosti o podmínkách pro dokumentaci obnovy a pro provádění obnovy kulturních památek stanoví obecně závazný právní předpis.

§ 15
Opatření k zajištění péče o kulturní památky

(1) Jestliže vlastník kulturní památky v určené lhůtě neprovede opatření podle § 10 odst. 1, může okresní národní výbor, a jde-li o národní kulturní památku, krajský národní výbor, rozhodnout, že se nezbytná opatření pro zabezpečení kulturní památky provedou na náklad jejího vlastníka. Pokud tato opatření neprovede správce nebo uživatel kulturní památky v národním majetku, je nadřízený orgán organizace, která má kulturní památku ve správě, nebo nadřízený orgán organizace, které byla kulturní památka odevzdána do trvalého užívání, povinen na návrh okresního národního výboru, a jde-li o národní kulturní památku, na návrh krajského národního výboru, zabezpečit nutnou nápravu.

(2) Vyžaduje-li to důležitý společenský zájem, může okresní národní výbor, jde-li o movitou kulturní památku, a krajský národní výbor, jde-li o movitou národní kulturní památku, uložit jejímu vlastníku povinnost určitým způsobem s ní nakládat, popřípadě mu uložit, aby ji bezplatně svěřil na nezbytně dlouhou dobu do úschovy odborné organizaci, kterou národní výbor zároveň určí.

(3) Zanedbává-li vlastník nemovité kulturní památky, která není národním majetkem, trvale své povinnosti a ohrožuje tím její zachování nebo užívá-li kulturní památku v rozporu s jejím kulturně politickým významem, památkovou hodnotou nebo technickým stavem, může se ve společenském zájmu, nedojde-li k dohodě s vlastníkem o jejím prodeji státu, výjimečně kulturní památka na návrh okresního národního výboru rozhodnutím stavebního úřadu vyvlastnit. V případě vyvlastnění nemovité národní kulturní památky zahajuje řízení o vyvlastnění stavební úřad na návrh krajského národního výboru. Jinak platí pro vyvlastnění obecné předpisy.[12])

(4) Je-li kulturní památka bezprostředně ohrožena, provede místní národní výbor s předchozím souhlasem okresního národního výboru nutná opatření k její záchraně. Jde-li o nemovitou kulturní památku, která je stavbou, dá místní národní výbor, pokud není sám stavebním úřadem, podnět stavebnímu úřadu k nařízení udržovacích prací nebo nezbytných úprav nebo k nařízení neodkladných zabezpečovacích prací podle zvláštních předpisů[13]) a vyrozumí o tom okresní národní výbor, a jde-li o národní kulturní památku, i krajský národní výbor. Je-li kulturní památka v socialistickém společenském vlastnictví, vyrozumí o tom též nadřízený orgán organizace, která kulturní památku spravuje nebo je jejím vlastníkem.

§ 16
Příspěvek na zachování a obnovu kulturní památky

(1) Vlastníku kulturní památky může okresní národní výbor na jeho žádost poskytnout, jde-li o zvlášť odůvodněný případ, příspěvek na zvýšené náklady spojené se zachováním nebo obnovou

kulturní památky za účelem jejího účinnějšího společenského uplatnění. Příspěvek může poskytnout i tehdy, nemůže-li vlastník kulturní památky uhradit z vlastních prostředků náklady spojené se zachováním nebo obnovou kulturní památky.

(2) V případě mimořádného společenského zájmu na zachování kulturní památky, která je v národním majetku a je určena ke kulturně společenskému uplatnění, může výjimečně poskytnout příspěvek na obnovu kulturní památky ministerstvo kultury v dohodě s ministerstvem financí České socialistické republiky.

(3) Podrobnosti o poskytování příspěvku na zachování a obnovu kulturní památky stanoví obecně závazný právní předpis.

§ 17
Ochranné pásmo

(1) Vyžaduje-li to ochrana nemovité kulturní památky nebo jejího prostředí, vymezí okresní národní výbor po vyjádření krajské organizace státní památkové péče ochranné pásmo.[14]) Okresní národní výbor po dohodě s dotčenými orgány státní správy může v ochranném pásmu omezit nebo zakázat určitou činnost nebo učinit jiná vhodná opatření.

(2) Je-li nezbytné k vytvoření ochranného pásma získat některé pozemky nebo stavby, popřípadě provést jejich odstranění a nedojde-li k dohodě s vlastníkem, lze pozemky a stavby vyvlastnit.[15]) Lze také nařídit nezbytné úpravy stavby, jiného zařízení nebo pozemku.

(3) Jde-li o ochranu nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny nebo jejich prostředí, vymezí obdobně okresní národní výbor ochranné pásmo na návrh krajského národního výboru po vyjádření ústřední organizace státní památkové péče.

(4) Vznikne-li vlastníku nebo uživateli pozemku, který není v národním majetku, majetková újma v důsledku opatření podle odstavců 1, 2 a 3, přísluší mu přiměřená náhrada, kterou poskytuje okresní národní výbor.

(5) Podrobnosti o vymezení ochranného pásma stanoví obecně závazný právní předpis.

§ 18
Přemístění kulturní památky

(1) Národní kulturní památku a nemovitou kulturní památku, popřípadě jejich součást (příslušenství) lze přemístit jen s předchozím souhlasem ministerstva kultury.

(2) Movitou kulturní památku lze z veřejně přístupného místa trvale přemístit jen s předchozím souhlasem okresního národního výboru po vyjádření krajské organizace státní památkové péče.

(3) Orgán, který dal souhlas k přemístění kulturní památky podle odstavců 1 a 2, uvědomí o tom ústřední organizaci státní památkové péče.

§ 19
Užívání kulturních památek pro vědecký výzkum nebo pro účely výstavní

(1) Vlastník kulturní památky je povinen umožnit osobám pověřeným orgány státní památkové péče vědecký výzkum kulturní památky, popřípadě pořízení její dokumentace. Jde-li o důležitý společenský zájem, je vlastník movité kulturní památky povinen kulturní památku přenechat především odborné socialistické organizaci k dočasnému užívání pro účely vědeckého výzkumu nebo pro účely výstavní na náklad toho, jemuž se kulturní památka přenechá k užívání.

(2) O podmínkách přenechání kulturní památky k dočasnému užívání rozhodne okresní národní výbor po vyjádření krajské organizace státní památkové péče, a jde-li o národní kulturní památku, krajský národní výbor po vyjádření ústřední organizace státní památkové péče.

§ 20
Kulturní památky ve vztahu k zahraničí

(1) Kulturní památku lze v zahraničí vystavovat, do zahraničí zapůjčit nebo do zahraničí vyvézt pro jiné účely jen s předchozím souhlasem ministerstva kultury, a jde-li o národní kulturní památku, jen s předchozím souhlasem vlády České socialistické republiky.

(2) Věc, která vykazuje znaky kulturní památky podle § 2 odst. 1, lze trvale převézt ze zahraničí do České socialistické republiky jen s předchozím souhlasem příslušného orgánu státu, z něhož má být dovezena, je-li zaručena vzájemnost.[16])

(3) Ustanovením odstavců 1 a 2 nejsou dotčeny předpisy upravující hospodářské styky se zahraničím.[17])

(4) Podrobnosti o udílení souhlasu s vývozem kulturních památek do zahraničí stanoví obecně závazný právní předpis.

ČÁST TŘETÍ
ARCHEOLOGICKÉ VÝZKUMY A NÁLEZY

§ 21
Oprávnění k archeologickým výzkumům

(1) Archeologické výzkumy je oprávněn provádět Archeologický ústav Československé akademie věd (dále jen "Archeologický ústav").

(2) Ministerstvo kultury může v odůvodněných případech po dohodě s Československou akademií věd povolit provádění archeologických výzkumů vysokým školám, pokud je provádějí při plnění svých vědeckých nebo pedagogických úkolů, muzeím, nebo jiným organizacím, které mají pro odborné provádění archeologických výzkumů potřebné předpoklady (dále jen "oprávněná organizace"). Oprávněná organizace uzavírá s Československou akademií věd dohodu o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů.

(3) Oprávněná organizace je povinna oznámit Archeologickému ústavu zahájení archeologických výzkumů a podat mu o jejich výsledcích zprávu.Jde-li o archeologické výzkumy na území prohlášeném za kulturní památku, národní kulturní památku, památkovou rezervaci nebo památkovou zónu, Archeologický ústav a oprávněné organizace oznámí zahájení archeologických výzkumů ústřední organizaci státní památkové péče, které podají též zprávu o jejich výsledcích.

(4) Ministerstvo kultury po dohodě s Československou akademií věd může odejmout povolení k provádění archeologických výzkumů oprávněné organizaci, která porušila podmínky, za kterých jí bylo povolení uděleno.

§ 22
Provádění archeologických výzkumů

(1) Archeologický ústav a oprávněné organizace jsou povinny před zahájením archeologických výzkumů uzavřít dohodu s vlastníkem (správcem, uživatelem) nemovitosti, na které se mají archeologické výzkumy provádět, o podmínkách archeologických výzkumů na nemovitosti. Nedojde-li k dohodě, rozhodne okresní národní výbor o povinnostech vlastníka (správce, uživatele)

nemovitosti strpět provedení archeologických výzkumů a o podmínkách, za nichž archeologické výzkumy mohou být provedeny.

(2) Má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci již od doby přípravy stavby povinni tento záměr oznámit Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Je-li stavebníkem socialistická organizace, hradí náklady záchranného archeologického výzkumu tato organizace, jinak hradí náklady organizace provádějící archeologický výzkum. Obdobně se postupuje, má-li se na takovém území provádět jiná činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů.

§ 23
Archeologické nálezy

(1) Archeologickým nálezem je věc (soubor věcí), která je dokladem nebo pozůstatkem života člověka a jeho činnosti od počátku jeho vývoje do novověku a zachovala se zpravidla pod zemí.

(2) O archeologickém nálezu, který nebyl učiněn při provádění archeologických výzkumů, musí být učiněno oznámení Archeologickému ústavu nebo nejbližšímu muzeu buď přímo nebo prostřednictvím místního národního výboru. Oznámení o archeologickém nálezu je povinen učinit nálezce nebo osoba odpovědná za provádění prací, při nichž došlo k archeologickému nálezu, a to nejpozději druhého dne po archeologickém nálezu nebo potom, kdy se o archeologickém nálezu dověděl.

(3) Archeologický nález i naleziště musí být ponechány beze změny až do prohlídky Archeologickým ústavem nebo muzeem, nejméně však po dobu pěti pracovních dnů po učiněném oznámení. Archeologický ústav nebo oprávněná organizace učiní na nalezišti všechna opatření nezbytná pro okamžitou záchranu archeologického nálezu, zejména před jeho poškozením, zničením nebo odcizením.

(4) Jde-li o archeologický nález uvedený v odstavci 2, má nálezce právo na odměnu, kterou mu poskytne okresní národní výbor, a to do výše ceny materiálu; je-li archeologický nález zhotoven z drahých kovů nebo jiných cenných materiálů, v ostatních případech až do výše deseti procent kulturně historické hodnoty archeologického nálezu určené na základě odborného posudku. Nálezce má právo na náhradu nutných nákladů, které mu vznikly v souvislosti s archeologickým nálezem. O náhradě rozhodne a náhradu poskytne okresní národní výbor. Podrobnosti o podmínkách pro poskytování odměny a náhrady nálezci stanoví obecně závazný právní předpis.

(5) U nemovitých archeologických nálezů prohlášených za kulturní památky určí okresní národní výbor organizaci, která bude zabezpečovat péči o ně. Jsou-li tyto archeologické nálezy na nemovitostech v národním majetku, určí tuto organizaci v dohodě s orgánem nadřízeným organizaci, která nemovitost spravuje nebo užívá. Je-li nemovitý nález prohlášený za kulturní památku v územních obvodech několika okresních národních výborů, určí organizaci pro zabezpečení péče o kulturní památku tyto okresní národní výbory ve vzájemné dohodě.

(6) Veškeré movité archeologické nálezy jsou národním majetkem a ukládají se zpravidla do muzeí.

(7) O archeologických nálezech, k nimž dojde v souvislosti s přípravou nebo prováděním stavby, platí zvláštní předpisy.[18])

§ 24
Náhrada za majetkovou újmu

(1) Při provádění archeologických výzkumů jsou Archeologický ústav a oprávněné organizace povinny dbát zájmů chráněných zvláštními předpisy, spolupracovat s orgány zabezpečujícími ochranu těchto zájmů a co nejvíce chránit práva a oprávněné zájmy vlastníků (správců, uživatelů) nemovitostí, popřípadě jiného majetku.

(2) Je-li vlastník (správce, uživatel) nemovitosti nebo jiného majetku prováděním archeologického výzkumu nebo opatřeními na ochranu archeologického nálezu podstatně omezen v běžném užívání nemovitosti nebo jiného majetku, má právo, aby mu Archeologický ústav nebo oprávněná organizace poskytly přiměřenou jednorázovou náhradu. Po ukončení prací jsou Archeologický ústav nebo oprávněná organizace povinny uvést nemovitost nebo jiný majetek do předešlého stavu. Není-li to možné nebo hospodářsky účelné, má vlastník (správce, uživatel) nemovitosti nebo jiného majetku právo na peněžitou náhradu.

(3) Právo na náhradu za majetkovou újmu podle odstavce 2 je třeba uplatnit u Archeologického ústavu nebo u oprávněné organizace do šesti měsíců od ukončení archeologického výzkumu nebo od ukončení opatření na ochranu archeologického nálezu, jinak právo zaniká. Nedojde-li k dohodě, rozhoduje o náhradě a její výši okresní národní výbor.

ČÁST ČTVRTÁ
ORGÁNY A ORGANIZACE STÁTNÍ PAMÁTKOVÉ PÉČE

§ 25
Organizační uspořádání státní památkové péče

(1) Státní památkovou péči vykonávají orgány státní památkové péče, jimiž jsou ministerstvo kultury a národní výbory.

(2) Ministerstvu kultury je podřízena ústřední organizace státní památkové péče, krajským národním výborům jsou podřízeny krajské organizace státní památkové péče.

(3) Orgány státní památkové péče ve spolupráci s ostatními orgány státní správy a za odborné pomoci organizací státní památkové péče, vědeckých, uměleckých a dalších odborných organizací a ústavů dbají, aby se státní památková péče zabezpečovala plánovitě, komplexně a diferencovaně a v souladu s dlouhodobou koncepcí jejího rozvoje.

§ 26
Ministerstvo kultury

(1) Ministerstvo kultury je ústředním orgánem státní správy pro kulturní památky v České socialistické republice.

(2) Ministerstvo kultury

a) zpracovává prognózy, koncepce a návrhy dlouhodobých výhledů rozvoje státní památkové péče,

b) koordinuje sestavování jednotného programu komplexní péče o kulturní památky a vytváří pro ni všestranné podmínky, posuzuje návrhy dlouhodobých, střednědobých a prováděcích plánů obnovy kulturních památek,

c) řídí kulturně výchovné využívání národních kulturních památek a usměrňuje kulturně výchovné využívání ostatních kulturních památek v souladu se zájmy státní kulturní politiky,

d) koordinuje vědeckovýzkumnou činnost v oboru státní památkové péče,

e) zřizuje jako svůj odborný poradní orgán vědeckou radu pro státní památkovou péči,

f) spolupracuje s ministerstvem školství České socialistické republiky při výchově kádrů v oboru státní památkové péče a pečuje o jejich další vzdělávání,

g) zabezpečuje mezinárodní spolupráci v oboru státní památkové péče,

h) vydává statut ústřední organizace státní památkové péče,

i) vydává vzorový organizační řád pro krajské organizace státní památkové péče,

j) plní další úkoly stanovené mu tímto zákonem.

§ 27
Památková inspekce

(1) Ministerstvo kultury zřizuje památkovou inspekci jako svůj specializovaný kontrolní orgán v oboru státní památkové péče. Hlavním posláním památkové inspekce je vykonávat ústřední dozor nad dodržováním tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení.

(2) Památková inspekce plní zejména tyto úkoly:

a) dozírá, jak je zabezpečována komplexní péče o kulturní památky,

b) dozírá, jak jsou dodržována rozhodnutí orgánů státní památkové péče k zajištění péče o kulturní památky a jak vlastníci (správci, uživatelé) kulturních památek plní stanovené povinnosti,

c) na základě poznatků získaných při výkonu dozoru provádí rozbor stavu státní památkové péče a navrhuje opatření k jejímu prohloubení.

(3) Památková inspekce při plnění svých úkolů spolupracuje s národními výbory, s orgány lidové kontroly, s ostatními státními orgány a s organizacemi státní památkové péče a opírá se o jejich pomoc.

(4) Zjistí-li památková inspekce nedostatky v péči o kulturní památky, navrhne příslušnému orgánu státní památkové péče opatření k odstranění zjištěných nedostatků, popřípadě uložení důtky nebo pokuty, a dozírá, aby se uložená opatření řádně plnila.

(5) Podrobnosti o úkolech a oprávněních památkové inspekce stanoví obecně závazný právní předpis.

§ 28
Krajský národní výbor

(1) Krajský národní výbor řídí a organizuje státní památkovou péči v kraji.

(2) Krajský národní výbor

a) schvaluje krajskou koncepci rozvoje státní památkové péče v souladu s prognózou, koncepcí a dlouhodobým výhledem rozvoje státní památkové péče v České socialistické republice a určuje základní úkoly státní památkové péče v kraji,

b) schvaluje návrhy dlouhodobých, střednědobých a prováděcích plánů obnovy kulturních památek,

c) schvaluje na jednotných programech komplexní péče o kulturní památky a zajišťuje předpoklady pro jejich realizaci,

d) plní úkoly orgánů státní památkové péče pro národní kulturní památky, pokud nepřísluší ministerstvu kultury,

e) řídí kulturně výchovné využití kulturních památek v kraji,

f) vydává organizační řád krajské organizace státní památkové péče v souladu se vzorovým organizačním řádem vydaným ministerstvem kultury,

g) dozírá v rozsahu své působnosti na dodržování tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení,

h) plní další úkoly stanovené mu tímto zákonem.

§ 29
Okresní národní výbor

(1) Okresní národní výbor řídí a organizuje státní památkovou péči v okrese v souladu s krajskou koncepcí rozvoje státní památkové péče.

(2) Okresní národní výbor

a) podílí se na zpracování krajské koncepce rozvoje státní památkové péče a na zpracování střednědobých a prováděcích plánů obnovy kulturních památek,

b) zabezpečuje předpoklady pro komplexní péči o kulturní památky,

c) řídí péči o kulturní památky zajišťovanou v působnosti místních a městských národních výborů,

d) vykonává státní správu na úseku státní památkové péče, pokud podle tohoto zákona není příslušný jiný orgán státní památkové péče,

e) zřizuje podle potřeby organizaci nebo zařízení pro obnovu nemovitých kulturních památek,[19])

f) vykonává státní stavební dohled při obnově kulturních památek z hlediska státní památkové péče,[20])

g) dozírá v rozsahu své působnosti na dodržování tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení,

h) plní další úkoly stanovené mu tímto zákonem.

(3) Okresní národní výbor se při plnění svých úkolů opírá o odbornou pomoc krajské organizace státní památkové péče.

§ 30
Místní a městský národní výbor

(1) Místní národní výbor pečuje o kulturní památky v místě a kontroluje, jak vlastníci kulturních památek plní povinnosti uložené jim tímto zákonem. Místní národní výbor vychází přitom z odborných vyjádření krajské organizace státní památkové péče.

(2) Městský národní výbor může podle místních podmínek po projednání s okresním národním výborem zřídit organizaci nebo zařízení pro obnovu kulturních památek.

§ 31
Komise státní památkové péče, okresní konzervátor státní památkové péče a zpravodajové státní památkové péče

(1) Národní výbory zřizují podle potřeby pro všestranné posuzování a koordinaci úkolů státní památkové péče komise státní památkové péče jako pracovní komise.[21])

(2) Okresní národní výbor jmenuje po vyjádření krajské organizace státní památkové péče z řad občanů okresního konzervátora státní památkové péče (dále jen "okresní konzervátor") jako

dobrovolného pracovníka. Okresní konzervátor je členem okresní komise státní památkové péče, je-li tato komise zřízena.

(3) Úkolem okresního konzervátora je soustavně sledovat stav kulturních památek v okrese, podávat okresnímu národnímu výboru zprávy o jejich stavu, o péči o ně a jejich využití, navrhovat okresnímu národnímu výboru potřebná opatření a napomáhat propagaci kulturních památek a státní památkové péče mezi občany a zejména mezi mládeží.

(4) Na návrh okresního konzervátora může okresní národní výbor pověřit pro určitý vymezený územní obvod dobrovolné pracovníky funkcí zpravodaje státní památkové péče (dále jen "zpravodaj"), kteří spolupracují s okresním konzervátorem při plnění jeho úkolů.

(5) Činnost okresního konzervátora a zpravodaje řídí okresní národní výbor. Odbornou pomoc mu přitom poskytuje krajská organizace státní památkové péče.

(6) Podrobnosti o úkolech okresních konzervátorů a zpravodajů stanoví obecně závazný právní předpis.

§ 32
Ústřední organizace státní památkové péče

(1) Ústřední organizace státní památkové péče je organizace pro výkon a koordinaci veškeré odborné činnosti v oboru státní památkové péče k zabezpečení jednoty kulturně politických záměrů a ideově metodických, ekonomických a technických hledisek, jakož i perspektivního rozvoje státní památkové péče.

(2) Ústřední organizace státní památkové péče

a) zpracovává rozbory stavu a vývoje státní památkové péče, podklady pro prognózy, koncepce a dlouhodobé výhledy rozvoje státní památkové péče,

b) organizuje, koordinuje a plní vědeckovýzkumné úkoly státní památkové péče, rozpracovává teorii a metodologii státní památkové péče a metodiku společenského uplatnění kulturních památek,

c) plní úkoly ústředního odborně metodického, dokumentačního a informačního pracoviště pro úsek státní památkové péče,

d) vede ústřední seznam kulturních památek,

e) připravuje odborné podklady pro ministerstvo kultury, zejména pro prohlášení věcí za kulturní památky,

f) poskytuje metodickou pomoc krajským organizacím státní památkové péče,

g) zabezpečuje odborný dohled nad prováděním komplexní péče o kulturní památky a nad jejich soustavným využíváním,

h) zabezpečuje projektové, stavebně restaurátorské a restaurátorské práce při obnově vybraných kulturních památek,

i) zabezpečuje další vzdělávání pracovníků v oboru státní památkové péče,

j) plní další úkoly na úseku státní památkové péče, kterými ji pověří ministerstvo kultury.

§ 33
Krajská organizace státní památkové péče

(1) Krajská organizace státní památkové péče je organizací pro výkon a koordinaci odborných činností na úseku státní památkové péče v kraji.

(2) Krajská organizace státní památkové péče

a) zpracovává odborné podklady pro krajský národní výbor a podle jeho pokynů i pro okresní národní výbory,

b) zpracovává odborné podklady pro prognózy, koncepce a dlouhodobé výhledy rozvoje státní památkové péče,

c) zpracovává jednotné programy komplexní péče o kulturní památky,

d) podílí se na plnění vědeckovýzkumných úkolů státní památkové péče,

e) plní úkoly odborně metodického, dokumentačního a informačního pracoviště pro úsek státní památkové péče v kraji,

f) eviduje kulturní památky v kraji,

g) poskytuje odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při zajišťování péče o kulturní památky, zpracovává odborná vyjádření k provádění obnovy kulturních památek, k podstatným změnám jejich využití a jejich vnějšího prostředí,

h) vykonává odborný dohled nad prováděním komplexní péče o kulturní památky a dává návrhy na odstranění zjištěných závad orgánům státní památkové péče,

i) zabezpečuje průzkum, výzkum a dokumentaci kulturních památek,

j) sleduje kulturně výchovné využití kulturních památek a jejich propagaci a zabezpečuje všestrannou péči o kulturně výchovné využití a zpřístupnění kulturních památek ve vlastní správě,

k) poskytuje odbornou pomoc národním výborům při provádění státní památkové péče a okresním národním výborům kromě toho též při metodickém řízení činnosti okresních konzervátorů a zpravodajů,

l) vykonává funkci investora při obnově vybraných kulturních památek v kraji,

m) zabezpečuje projektové, stavebně restaurátorské a restaurátorské práce při obnově kulturních památek,

n) plní další úkoly na úseku státní památkové péče, kterými ji pověří krajský národní výbor.

§ 34
Oprávnění orgánů a organizací státní památkové péče

(1) Orgán nebo organizace státní památkové péče vydá osobám pověřeným plněním úkolů státní památkové péče osvědčení, na základě kterého jsou oprávněny:

a) vstupovat do podniků, závodů, zařízení, objektů a na ostatní nemovitosti,

b) vykonávat v nich potřebné odborné práce na ochranu kulturních památek nebo pro vědecké účely, zejména dokumentační a konzervační, jakož i odborný dozor,

c) požadovat za tím účelem potřebné údaje a vysvětlení,

d) nahlížet do příslušných dokladů.

(2) Při činnosti uvedené v odstavci 1 se osoby pověřené plněním úkolů státní památkové péče mohou seznamovat se státním hospodářským a služebním tajemstvím, jen jsou-li k tomu určeny podle zvláštních předpisů.[22]) Jsou přitom povinny dbát zájmů obrany státu a zachovávat státní, hospodářské a služební tajemství. Své úkoly jsou povinny plnit tak, aby organizace ve své činnosti nebo občan ve svých právech byli omezeni jen v nezbytném rozsahu.

(3) Pro vstup do objektů a zařízení ozbrojených sil a ozbrojených sborů platí zvláštní předpisy.[23])

ČÁST PÁTÁ
OPATŘENÍ PŘI PORUŠENÍ POVINNOSTÍ

§ 35
Pokuty organizacím

(1) Okresní národní výbor uloží pokutu až do výše 10000 Kčs organizaci, která

a) nechrání věc před poškozením, zničením nebo odcizením od doručení vyrozumění o podání návrhu na prohlášení věci za kulturní památku nebo o tom, že ministerstvo kultury hodlá věc prohlásit za kulturní památku z vlastního podnětu, až do rozhodnutí ministerstva kultury,

b) nesplní oznamovací povinnost stanovenou v § 3 odst. 5, § 12, § 21 odst. 3, § 22 odst. 2 tohoto zákona,

c) nepečuje o zachování kulturní památky, neudržuje ji v dobrém stavu, užívá ji způsobem neodpovídajícím jejímu kulturně politickému významu, památkové hodnotě nebo technickému stavu, nechrání ji před ohrožením, poškozením nebo znehodnocením nebo ji znehodnotí nebo zničí,

d) porušuje podmínky určené v rozhodnutí o vymezení ochranného pásma nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny,

e) provádí obnovu kulturní památky bez vyžádání závazného stanoviska okresního národního výboru nebo nedodržuje podmínky určené v tomto závazném stanovisku,

f) přemístí bez předchozího souhlasu ministerstva kultury nemovitou kulturní památku nebo bez předchozího souhlasu okresního národního výboru přemístí movitou kulturní památku z veřejně přístupného místa,

g) provádí bez povolení podle § 21 odst. 2 archeologický výzkum,

h) provádí bez povolení podle § 14 odst. 8 obnovu kulturní památky,

i) provádí stavbu, stavební změnu nebo udržovací práce na nemovitosti, která není kulturní památkou, ale je v památkové rezervaci, v památkové zóně, v ochranném pásmu nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny bez vyžádání závazného stanoviska okresního národního výboru podle § 14 odst. 2 nebo nedodržuje podmínky uvedené v tomto závazném stanovisku

(2) Okresní národní výbor uloží pokutu až do výše 500 000 Kčs organizaci, která

a) nepečuje o zachování národní kulturní památky, neudržuje ji v dobrém stavu, užívá ji způsobem neodpovídajícím jejímu kulturně politickému významu, památkové hodnotě nebo technickému stavu, nechrání ji před ohrožením, poškozením nebo znehodnocením nebo ji znehodnotí nebo zničí,

b) provádí obnovu národní kulturní památky bez vyžádání závazného stanoviska krajského národního výboru, nebo nedodržuje podmínky určené v tomto závazném stanovisku,

c) provádí bez povolení podle § 14 odst. 8 obnovu národní kulturní památky,

d) přemístí bez předchozího souhlasu ministerstva kultury národní kulturní památku,

e) zapůjčí do zahraničí nebo se pokusí do zahraničí vyvézt nebo vyveze kulturní památku bez předchozího souhlasu ministerstva kultury, zapůjčí do zahraničí nebo se pokusí do zahraničí vyvézt nebo vyveze národní kulturní památku bez předchozího souhlasu vlády České socialistické republiky.

§ 36

Při stanovení výše pokuty se přihlíží zejména k závažnosti a k době trvání protiprávního jednání, ke kulturně politickému významu kulturní památky a k rozsahu hrozící nebo způsobené škody.

§ 37

(1) Pokuta je splatná do třiceti dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, jímž byla uložena.

(2) Pokutu lze uložit jen do jednoho roku ode dne, kdy se o porušení povinnosti dozvěděl okresní národní výbor, nejdéle však do tří let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

(3) Pokuta je příjmem národního výboru, který ji uložil.

§ 38

Uložením pokuty organizaci zůstává nedotčena odpovědnost organizace, popřípadě jejích pracovníků, podle zvláštních předpisů.

Přestupky

§ 39

(1) Za přestupek na úseku státní památkové péče může uložit okresní národní výbor občanovi

a) důtku,

b) pokutu ve výši uvedené v odstavcích 2 a 3.

(2) Důtku nebo pokutu až do výše 1000 Kčs lze uložit občanovi, který se dopustí přestupku tím, že

a) nechrání věc před poškozením, zničením nebo odcizením od doručení vyrozumění o podání návrhu na prohlášení věci za kulturní památku nebo o tom, že ministerstvo kultury hodlá věc prohlásit za kulturní památkuz vlastního podnětu až do rozhodnutí ministerstva kultury,

b) nesplní oznamovací povinnost stanovenou v § 3 odst. 5, § 12, § 22 odst. 2, § 23 odst. 2 tohoto zákona,

c) nepečuje o zachování kulturní památky, neudržuje ji v dobrém stavu a nechrání ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením, nebo kulturní památku užívá způsobem, který neodpovídá jejímu kulturně politickému významu, památkové hodnotě nebo technickému stavu,

d) poruší podmínky určené v rozhodnutí o vymezení ochranného pásma nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny,

e) provádí obnovu kulturní památky bez vyžádání závazného stanoviska okresního národního výboru nebo nedodržuje podmínky určené v tomto závazném stanovisku,

f) provádí neoprávněné výkopy na území s archeologickými nálezy,

g) provádí stavbu, stavební změnu nebo udržovací práce na nemovitosti, která není kulturní památkou, ale je v památkové rezervaci v památkové zóně, v ochranném pásmu nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny bez vyžádání závazného stanoviska okresního národního výboru podle § 14 odst. 2 nebo nedodržuje podmínky uvedené v tomto závazném stanovisku,

h) porušuje jiné povinnosti stanovené tímto zákonem.

(3) Pokutu až do výše 5000 Kčs lze uložit občanovi, který se dopustí přestupku tím, že

a) nepečuje o zachování národní kulturní památky, neudržuje ji v dobrém stavu a nechrání ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením, nebo národní kulturní památku užívá způsobem, který neodpovídá jejímu kulturně politickému významu, památkové hodnotě nebo technickému stavu,

b) provádí obnovu národní kulturní památky bez vyžádání závazného stanoviska krajského národního výboru nebo nedodržuje podmínky určené v tomto závazném stanovisku,

c) přemístí nemovitou kulturní památku bez předchozího souhlasu ministerstva kultury nebo bez předchozího souhlasu okresního národního výboru přemístí movitou kulturní památku z veřejně přístupného místa,

d) přemístí národní kulturní památku bez předchozího souhlasu ministerstva kultury,

e) zapůjčí do zahraničí nebo se pokusí do zahraničí vyvézt nebo vyveze kulturní památku bez předchozího souhlasu ministerstva kultury, zapůjčí do zahraničí nebo se pokusí do zahraničí vyvézt nebo vyveze národní kulturní památku bez předchozího souhlasu vlády České socialistické republiky.

§ 40

Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, platí o přestupcích a jejich projednávání obecné předpisy.[24])

§ 41

Pokuta je příjmem národního výboru, který ji uložil.

ČÁST ŠESTÁ
USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Ustanovení společná

§ 42

(1)Kulturní památky zapsané do státních seznamů kulturních památek podle dřívějších právních předpisů se považují za kulturní památky podle tohoto zákona.

(2) Národní kulturní památky prohlášené za ně podle dřívějších právních předpisů se považují za národní kulturní památky podle tohoto zákona. Památkové rezervace prohlášené za ně podle dřívějších právních předpisů se považují za památkové rezervace podle tohoto zákona. Ochranná pásma zřízená podle dřívějších právních předpisů se považují za ochranná pásma podle tohoto zákona.

(3) Povolení k archeologickým výzkumům vydaná podle dřívějších právních předpisů se považují za povolení podle tohoto zákona.

(4) Movité kulturní památky a národní kulturní památky podle zákona Slovenské národní rady o státní památkové péči, jsou-li na území České socialistické republiky, se považují za kulturní památky a národní kulturní památky podle tohoto zákona.

(5) Za kulturní památky a za národní kulturní památky podle tohoto zákona se nepovažují archiválie uznané za kulturní památky nebo prohlášené za národní kulturní památky podle zvláštních předpisů.[25])

(6) Na kulturní památky a národní kulturní památky uložené nebo přenesené do muzeí a galerií se tento zákon nevztahuje.

§ 43

(1) Práva a povinnosti stanovené tímto zákonem vlastníku kulturní památky má,

a) je-li kulturní památka národním majetkem, státní socialistická organizace, která má kulturní památku ve správě[26]) nebo jiná socialistická organizace než státní, které byla kulturní památka odevzdána do trvalého užívání,[27])

b) je-li kulturní památka v družstevním nebo náhradním užívání nebo v užívání na základě práva užívání k zajištění výroby, socialistická organizace, které takové užívací právo přísluší podle zvláštních předpisů,[28])

c) občan, jemuž bylo zřízeno k pozemku, který je kulturní památkou, právo osobního užívání pozemku podle zvláštních předpisů,[29])

d) ten, kdo s kulturní památkou nakládá jako se svou a je se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že mu kulturní památka patří.[30])

(2) Práva a povinnosti vlastníka věci, která by mohla být podle § 3 prohlášena za kulturní památku, má též správce a uživatel takové věci, jakož i ten, kdo s ní nakládá jako se svou a je se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že mu věc patří.[30])

§ 44

Obecné předpisy o správním řízení[31]) se nevztahují na řízení podle § 3, 6, 8 a § 21 odst. 2 a 4.

§ 45

(1) Ministerstvo kultury vydá obecně závazné právní předpisy k provedení § 3 odst. 6, § 7 odst. 6, § 8 odst. 5, § 10 odst. 3, § 20 odst. 4 a § 31 odst. 6.

(2) Ministerstvo kultury vydá obecně závazné právní předpisy

a) v dohodě s Českou komisí pro vědeckotechnický a investiční rozvoj k provedení § 6 odst. 2, § 14 odst. 10 a § 17 odst. 5,

b) v dohodě s ministerstvem financí České socialistické republiky k provedení § 16 odst. 3 a § 23 odst. 4,

c) v dohodě s Českou plánovací komisí a ministerstvem financí České socialistické republiky k provedení § 27 odst. 5.

Ustanovení závěrečná

§ 46
Zrušují se

1. zákon č. 22/1958 Sb., o kulturních památkách, ve znění zákona ČNR č. 146/1971 Sb.,
2. vyhláška č. 98/1959 Ú.l., o okresních konzervátorech a zpravodajích státní památkové péče,
3. vyhláška č. 99 1959 Ú.l., kterou se blíže určuje činnost a organizace krajských, okresních a místních komisí státní památkové péče,
4. vyhláška č. 116/1959 Ú.l., o evidenci kulturních památek,
5. vyhláška č. 118/1959 Ú.l., o památkových ochranných pásmech,
6. vyhláška č. 56/1960 Sb., o úhradě nákladů na udržování a obnovu kulturních památek,

7. § 11 písm. b) zákona č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, pokud se vztahuje na kulturní památky.

§ 47

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1988.

Kempný v. r.

Adamec v. r.

1) Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

2) Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

3) § 100 písm. b) stavebního zákona.

4) Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

5) Vyhláška č. 122/1984 Sb., o náhradách při vyvlastnění staveb, pozemků, porostů a práv k nim.
Výnos federálního cenového úřadu, Českého cenového úřadu a Slovenského cenového úřadu ze dne 29. listopadu 1985 č. V-1/86, o cenách sjednávaných dohodou, uveřejněný v Cenovém věstníku částka 52/1985 ze dne 11. prosince 1985, reg. v částce 32/1985 Sb.
Vyhláška č. 149/1961 Sb., o nákupu, zadávání a prodeji děl výtvarných umění a o některých jiných opatřeních v oboru výtvarných umění, ve znění vyhlášky č. 39/1966Sb.
Vyhláška č. 128/1984 Sb., o cenách staveb, pozemků, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků.

6) § 4 a 5 vyhlášky č. 90/1984 Sb., o správě národního majetku.

7) § 32 až 42 stavebního zákona.

8) § 54 až 70 stavebního zákona.

9) Památková rezervace, památková zóna, ochranné pásmo nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace a památkové zóny.

10) § 57 stavebního zákona.

11) § 20 odst. 1 písm. c), § 24 odst. 4, § 36 až 39 a § 43 vyhlášky č. 5/1987 Sb., o dokumentaci staveb.

12) Zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění).

13) § 86 a 87 a § 94 stavebního zákona.

14) § 32 písm. c) a § 33 odst. 2 stavebního zákona.

15) § 108 odst. 2 písm. e) stavebního zákona.

16) Úmluva UNESCO o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků z roku 1970 (vyhláška č. 15/1980 Sb.).

17) Zákon č. 142/1970 Sb., o devizovém hospodářství.
Celní zákon č. 44/1974 Sb.
Zákon č. 42/1980 Sb., o hospodářských stycích se zahraničím.

18) § 127 stavebního zákona.

19) Například zákon č. 183/2006 Sb.

20) § 99 písm. b) a § 102 odst. 5 stavebního zákona.

21) § 65 zákona o národních výborech.

22) § 9, § 17 až 19 zákona č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství.
§ 3 nařízení vlády ČSSR č. 148/1971 Sb., o ochraně hospodářského a služebního tajemství.

23) Např. § 5 zákona č. 169/1949 Sb., o vojenských újezdech.
§ 22 zákona č. 40/1961 Sb., o ochraně Československé socialistické republiky.
Zákon č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti.
Zákon č. 59/1965 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů.

24) Zákon č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

25) Zákon ČNR č. 97/1974 Sb., o archivnictví.
Vyhláška č. 101/1974 Sb., o uznávání archiválií za kulturní památky a o zvýšené ochraně archiválií jako kulturních a národních kulturních památek.

26) § 64 hospodářského zákoníku.

27) § 70 hospodářského zákoníku.

28) § 37 a násl. zákona č. 122/1975 Sb., o zemědělském družstevnictví.
§ 1 a násl. zákona č. 123/1975 Sb., o užívání půdy a jiného zemědělského majetku k zajištění výroby.
§ 9 vládního nařízení č. 47/1955 Sb., o opatřeních v oboru hospodářsko-technických úprav pozemků.
§ 12 zákona č. 61/1977 Sb., o lesích.

29) § 198 a násl. občanského zákoníku.

30) § 132a občanského zákoníku.

31) Správní řád.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.